

نبض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوق

چارسوق از بحرانی تر شدن اوضاع ایران خودرو
تحت مدیریت کروزر گزارش می دهد

۵،۴ سال تا اعدام مالک کروزر

کاهش شدید تولید ایران خودرو و شتاب گرفتن زیان شرکت، گران کردن غیرقانونی محصولات و تنش با سیاستگذاران، نتیجه ۶ ماه مدیریت کروزر بر ایران خودرو است. بهمن ماه سال گذشته حمید کشاورز مالک کروزر پیشنهاد داد تا مدیریت ایران خودرو برای ۵ سال به این شرکت واگذار شود و اگر در بهبود مدیریت ایران خودرو موفق نشد، او را در میدان آزادی اعدام کنند. اکنون نیم سال از آن ۵ سالی که کشاورز وعده داده بود، گذشته است اما کروزر وضعیت ایران خودرو را بدتر کرده است. کشاورز اکنون ۵،۴ سال دیگر تا اعدام در میدان آزادی که خودش وعده داده بود، فاصله دارد.

دولت با پیشنهاد دولت برای تعطیلی مخالفت کرد

روز گذشته هیات دولت با پیشنهاد تعطیل کردن تهران به علت کمبود آب و برق، مخالفت کرد. در روزهای اخیر سخنگوی دولت چند بار اعلام کرده بود که به علت مصرف بالای آب و برق، قرار است هیات دولت نسبت به تعطیل کردن چهارشنبه‌ها یا اعمال یک هفته تعطیلی در تهران تصمیم گیری کند. اما روز گذشته پس از جلسه هیات دولت، سخنگو اعلام کرد که دولت با این پیشنهاد مخالفت کرده است. گفتنی است دولت چهاردهم از پاییز سال گذشته به بهانه کمبود گاز و برق، تعطیلات

پرهزینه‌ای را اعمال کرده است و هفته گذشته هم به بهانه کمبود آب، چهارشنبه‌ها را در تهران تعطیل کرد و از مردم خواست به سفر بروند. پزشک‌های رئیس دولت هم در این باره گفت: باید تلاش کنیم با فرهنگ سازی، برگزاری جلسات هم‌فکری و اطلاع رسانی مؤثر، همراهی و همکاری همه بخش‌ها و از جمله مردم را جلب و مصرف آب را مدیریت نماییم تا از بحران عبور کنیم؛ تعطیلی پاک کردن صورت مسئله است و چاره‌مشکل کم‌آبی نیست. پزشک‌های افزود: باید علاوه بر رسانه‌ها و به خصوص صداوسیما، همه دستگاه‌های دولتی و حاکمیتی و نیز تشکلات و بخش‌های غیردولتی و مردمی را به میدان بیاوریم. جلسات را به شکل موضوعی و منطقه‌ای و با حضور مسئولان محلی، معتمدین و

تشکل‌های منطقه‌ای برگزار کنید و مسئولیت‌های هر بخشی در راستای مدیریت مصرف به شکل دقیق تعریف و تعیین شود. باید همه مصرف‌کنندگان آب کاملاً در جریان جزئیات تنش آبی قرار گیرند تا به شکل ملموس درایند که اگر مصرف بر همین مبنا ادامه یابد، با بحران جدی مواجه خواهیم شد. در جلسه دیروز همچنین اعضای دولت، بعد از بحث و تبادل نظر، با اکثریت قریب به اتفاق آرا، تصمیم به استرداد لایحه ۲ فوریتی «انتشار محتوای خلاف واقع» از مجلس شورای اسلامی گرفتند و مقرر شد اقدامات لازم برای استرداد این لایحه انجام شود. بدین ترتیب دولت چهاردهم لایحه خودش را که با دوفوریت به مجلس فرستاده بود پس گرفت.

نسبت به پایان دولت سیزدهم دولت پزشکیان نان را بیش از ۱۰ درصد گران کرد

قیمت نان در تهران برای دومین بار در دولت چهاردهم گران شد. بار اول در مهرماه سال گذشته قیمت انواع نان سنتی به طور میانگین ۵۰ درصد گران شده بود. روز گذشته هم مسئولان صنفی از موج دوم افزایش قیمت نان در تهران در کمتر از یک سال اخیر خبر دادند. براین اساس در حالی که در پایان دولت سیزدهم قیمت هر قرص نان لواش ۵۰۰ تومان بود اکنون به ۱۲۵۰ تومان رسیده است. بنابراین، نان لواش که پرمصرف‌ترین نان مردم است در دولت چهاردهم تاکنون ۱۵۰ درصد گران شده است. نان تافتون سنتی هم که در پایان دولت سیزدهم ۹۰۰ تومان بود اکنون به ۲۰۰۰ تومان رسیده که رشد ۱۲۲ درصدی نشان می‌دهد. قیمت نان سنگ ساده (دولتی) هم از ۳۰۰۰ تومان در پایان دولت سیزدهم به ۷۶۰۰ تومان رسیده که افزایش ۱۵۳ درصدی را ثبت کرده است. قیمت بربری ساده نوع ۱ هم از ۲۵۰۰ تومان به ۴۶۰۰ تومان رسیده و گرانی ۸۴ درصدی را به ثبت رسانده است. به طور میانگین قیمت نان‌های سنتی در تهران نسبت به قیمت‌های پایان دولت سیزدهم ۱۲۷ درصد رشد نشان می‌دهد یعنی پیش از ۲ برابر شده است.

قیمت نان در تهران	قیمت در پایان دولت سیزدهم	قیمت در مرداد ۱۴۰۴	درصد افزایش
نان لواش	۵۰۰	۱۲۵۰	۱۵۰
تافتون سنتی	۹۰۰	۲۰۰۰	۱۲۲
سنگک ساده	۳۰۰۰	۷۶۰۰	۱۵۳
بربری ساده نوع ۱	۲۵۰۰	۴۶۰۰	۸۴

اتحادیه نانوایان سنتی تهران افزایش قیمت نان را تأیید کرد

بر اساس پیگیری‌های انجام شده از اتحادیه نانوایان سنتی تهران، افزایش رسمی قیمت نان در پایتخت نهایی و ابلاغ شد و هم‌اکنون در دستگاه‌های کارتخوان نانوایی‌ها اعمال شده است. طبق اعلام اتحادیه نانوایان سنتی تهران، قیمت نان بربری ساده به ۴۶۰۰ تومان و نان تافتون به ۲۰۰۰ تومان رسیده است. همچنین نرخ نان لواش ۱۲۵۰ تومان تعیین شده است. همچنین قیمت هر قرص نان سنگک ساده ۷۶۰۰ تومان

تعیین شده و نرخ هر واحد کنجد نیز در دستگاه‌های کارتخوان، ۲ هزار تومان محاسبه می‌شود. این قیمت‌ها از دیروز در دستگاه‌های نانوایی مستقر در نانوایی‌ها اعمال شده است. امیر کرملو سخنگوی اتحادیه نانوایان سنتی تهران هم در گفتگو با تسنیم، با تأیید افزایش قیمت نان در تهران رسماً از رایزنی‌ها برای افزایش بیشتر نرخ نان بربری و لواش در تهران خبر داد و گفت: «نرخ جدید نان باید حداقل ۵۲ درصد رشد می‌داشت؛ به گونه‌ای که در مراکز استان‌ها این افزایش ۵۲ درصد و در شهرستان‌ها ۴۲ درصد است، اما در تهران این رقم کمتر است.»

گفت‌وگوی اختصاصی

چارسوق در گفت‌وگو با جعفر سلیمانی
عضو هیات نمایندگان
اتاق بازرگانی ایران بررسی کرد
صنعت دیگر چیزی
جز پوست و استخوان ندارد

شاخص مدیران خرید صنعت (شامخ) در خرداد ۱۴۰۴ با ثبت رقم ۴۲،۱، به پایین‌ترین سطح خود در ۸۱ ماه گذشته رسیده و زنگ خطر رکود عمیق در بخش صنعت را به صدا درآورده است. این سقوط بی‌سابقه، نتیجه انباشت چالش‌هایی نظیر کمبود انرژی، مشکلات تأمین مالی، دشواری در دسترسی به مواد اولیه و بحران نیروی انسانی است. تشدید نااطمینانی‌ها به دلیل حمله نظامی رژیم صهیونیستی به ایران در ۲۳ خرداد، شرایط را وخیم‌تر کرده و اعتماد فعالان صنعتی را بیش از پیش تضعیف کرده است. نبود ارتباط مؤثر با اقتصاد جهانی، کاهش صادرات و فقدان

رونق اقتصادی، ظرفیت تولیدی کشور را به کمتر از ۴۰ درصد رسانده و بسیاری از واحدها را در آستانه تعطیلی قرار داده است. در این میان، فشارهای مالیاتی، عوارض و مطالبات سازمان تأمین اجتماعی، صنعت را به سوی فروپاشی سوق می‌دهد. پرسش اساسی این است که آیا در نبود چشم‌انداز مثبت و با وجود این حجم از موانع ساختاری و غیرمترقبه، امکان احیای صنعت وجود دارد یا باید منتظر تنفس مصنوعی برای این بیمار روبه اغما بود؟ در این خصوص با جعفر سلیمانی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران گفت‌وگوی انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

روسیه به دنبال افزایش صادرات غلات و روغن نباتی به ایران

با توجه به پیش بینی رشد ۵ میلیون تنی تولید غلات در روسیه و کاهش برداشت محصولات کشاورزی در ایران به دلیل خشکسالی در سال ۲۰۲۵، زمینه برای افزایش صادرات غلات و روغن نباتی روسیه به ایران فراهم شده است. واردات از روسیه به ایران امکان تأمین پایدار کالاهای اساسی را فراهم می کند و نقش روسیه را به عنوان شریک کشاورزی تثبیت می سازد.

تجارت بین روسیه و ایران که هر دو به شدت از سوی غرب تحریم شده اند، در سال ۲۰۲۴ با ۱۶ درصد افزایش به ۴.۸ میلیارد دلار رسید. این تجارت عمدتاً از طریق دریای داخلی خزر انجام می شود که سواحل آن میان روسیه، ایران، قزاقستان، آذربایجان و ترکمنستان تقسیم شده است، طبق برآورد روس ها ایران در شرایطی قرار دارد که در سال جاری برداشت محصولات کشاورزی اش به دلیل خشکسالی با کاهش مواجه شده است و این مسئله ایران را به گزینه خوبی برای صادرات محصولات کشاورزی روسی تبدیل کرده است.

تولید غلات روسیه نسبت به سال قبل ۵ میلیون تن رشد داشته است

پیش بینی می شود در سال ۲۰۲۵ تولید غلات روسیه به ۱۳۵ میلیون تن برسد که ۹۰ میلیون تن از این میزان گندم است. این در حالی است که در سال ۲۰۲۳، میزان برداشت غلات ۱۳۰ میلیون تن و گندم ۸۳ میلیون تن بوده است؛ بنابراین، میزان تولید غلات نسبت به سال قبل حدود ۵ میلیون تن و تولید گندم ۷ میلیون تن افزایش یافته است. علاوه بر این، دیمیتری ریلکو، رئیس مؤسسه مشاوره ایکار، اعلام کرده است «انتظار داریم امسال رکورد برداشت دانه های آفتابگردان ثبت شود. وضعیت ذرت، جو و گندم هم خوب است.»

قصد روسیه برای افزایش صادرات غلات به ایران

تحلیل گران بازار و تاجران اخیراً اعلام کردند روسیه قصد دارد در ماه های آینده، به دلیل پیش بینی رشد برداشت محصول در سال جاری و پایان محدودیت های تجاری، صادرات غلات و روغن نباتی به ایران از طریق دریای خزر را افزایش دهد. آندری کوف از شرکت کشاورزی رگ سافت و ایگور پانوسکی، تحلیل گر شرکت حمل و نقل روساگروترانس، اعلام کرد که ایران می تواند در فصل پیش رو واردات گندم از روسیه را تا سه برابر افزایش دهد و به ۴۳۳ میلیون تن برساند و همچنین واردات ذرت و جو را از ۲.۶ میلیارد تن به ۳.۶ میلیارد تن برساند.

افزایش تجارت با روسیه به تأمین پایدار کالاهای اساسی کمک می کند

دسترسی مستقیم ایران به دریای خزر امکان حمل و نقل سریع، کم هزینه و بدون واسطه کالا از روسیه را فراهم می سازد. با توجه به اینکه هر دو کشور تحت تحریم های غربی قرار دارند، همکاری تجاری با روسیه راهی برای دور زدن محدودیت های بین المللی و تأمین پایدار کالاهای اساسی محسوب می شود. این واردات می تواند در بلندمدت جایگاه روسیه را به عنوان شریک کشاورزی قابل اتکا برای ایران تثبیت نماید.

تدابیر ارزی در جنگ ۱۲ روزه موفقیت آمیز بود

یک اقتصاددان گفت: به واسطه تأمین ارز ترجیحی مورد نیاز تأمین کالاهای اساسی، نگرانی نسبت به کمبود کالا در جامعه ایجاد نشده است. به گزارش ایبنا، «مرتضی افقه» کارشناس اقتصادی، تدابیر ارزی در جنگ ۱۲ روزه اخیراً موفقیت آمیز دانست و گفت: به واسطه تأمین ارز ترجیحی مورد نیاز بخش تأمین کالاهای اساسی از ماه های گذشته و همچنین در روزهای نخست جنگ، نگرانی نسبت به کمبود کالایی در جامعه نشده است. وی با اشاره به مدیریت بازار ارز در ۱۲ روز جنگ تحمیلی رژیم صهیونیستی و عوامل تاثیرگذار بر آن اظهار داشت: با وجود اینکه انتظار می رفت بعد از حمله رژیم صهیونی به ایران نرخ ارز تکانه های قابل توجهی داشته باشد و از برخی نرخ های پیش بینی شده عبور کند، اما چند عامل مانع از تحقق این امر شد.

افقه ادامه داد: بخشی از جهش نیافتن نرخ ارز به دلیل عدم تقاضای مردم در بازار ارز بود؛ همچنین مدیریت بانک مرکزی و حمایت کامل دولت در این میان نقش مهمی داشت و با کنترل نقدینگی توانستند مانع افزایش تورم شوند و به تبع آن سدی در برابر بالا رفتن نرخ ارز ایجاد شود.

این اقتصاددان معتقد است: یکی دیگر از عوامل تاثیرگذار بر ثبات نسبی خوشبختانه به واسطه تأمین ارز ترجیحی مورد نیاز این بخش از ماه های گذشته و همچنین در روزهای نخست جنگ، نگرانی نسبت به کمبود کالایی در جامعه ایجاد نشد و نخواهد شد. وی در این باره افزود: در طول جنگ نیاز مردم به کالای اساسی به طور منظم و مناسب تأمین بود و مردم احساس کمبود کالا نداشتند و به همین جهت فشار زیادی بر بازارهای مختلف وارد نشد؛ بنابراین در بخش تأمین ارز واردات و تهیه کالای اساسی و مدیریت بازار، شاهد دستاورد خوبی بودیم. افقه با بیان اینکه مطلوب بودن ذخایر طلا و مدیریت تقاضای ارز نیز مهم ارزیابی می شود، تأکید کرد: خوشبختانه عملکرد بانک مرکزی و دولت در جنگ ۱۲ روزه نتیجه بخش و موفق بود. به عنوان نمونه مدیریت توزیع و تأمین بنزین در آن روزها بسیار خوب بود، این در حالی است که کمترین کوتاهی در این موضوع می توانست جالب آفرین باشد. این اقتصاددان گفت: تأمین ارز کالاهای اساسی، صرفی و نیازهای روزمره و واجب مردم توسط بانک مرکزی و سایر تمهیدات انجام شده از سوی دولت آتار، خود را در بازار ارز نشان داد، چراکه مانع بالا رفتن سطح تقاضا و فشار قیمتی در بازار شد.

چارسوق گزارش می دهد

۴،۵ سال تا اعدام مالک کروزر

گزارش

جدول زیان های ایران خودرو (۱۴۰۳ و ۱۴۰۴)

شاخص	بهار ۱۴۰۴ (همت)	بهار ۱۴۰۳ (همت)	تغییر (همت)	درصد تغییر
زیان انباشته	۱۲۰،۵	۱۳۰	۹،۵+	۷،۸٪
زیان عملیاتی غیرتلفیقی	۳،۴	۶،۴	۳،۴+	۱۱۳٪

کشانده است. این واگذاری که تحت عنوان خصوصی سازی ۶ ماه مدیریت کروزر بر ایران خودرو است. بهمن ماه سال گذشته حمید کشاورز مالک کروزر در جریان بازدید رهبر انقلاب از نمایشگاه پیشرانان پیشرفت، پیشنهاد داد تا مدیریت ایران خودرو برای ۵ سال به این شرکت واگذار شود و اگر در بهبود مدیریت ایران خودرو موفق نشد، او را در میدان آزادی اعدام کنند. مدتی بعد با حمایت های بی چون و چرای عبدالصهرتی، وزیر معزول اقتصاد، واگذاری ایران خودرو به شرکت کروزر، انجام شد؛ اما وضعیت ایران خودرو در ۶ ماه اخیر از تشدید سوء مدیریت در دوره اخیر حکایت دارد. افزایش زیان دهی ایران خودرو از یک سو و تعدد مدیریت جدید از قوانین و مقررات همچون تخلف از مصوبه وزارت صمت در زمینه سقف افزایش قیمت از سوی دیگر، مسائلی است که در دوره مدیریت کروزر رخ داده است. تخلفات مدیریت ایران خودرو به حدی رسیده که وزارت صمت تصویب کرده که تا زمان تمکین این شرکت از مصوبات قانونی، وزارت صمت اقدامی برای رفع مشکل نقدینگی آن انجام ندهد.

بنابراین می توان گفت نیم سال از آن ۵ ساله که کشاورز وعده داده بود، گذشته است اما کروزر وضعیت ایران خودرو را بدتر کرده است. کشاورز اکنون ۴،۵ سال دیگر تا اعدام در میدان آزادی که خودش وعده داده بود، فاصله دارد. البته اگر پرونده قاچاق ۲۳ هزار میلیارد تومانی شرکت کروزر که چند سال است ناتمام مانده، به حکم می رسد شاید حمید کشاورز هیچ کله نمی توانست مدیریت ایران خودرو را به عهد بگیرد. ضمن اینکه نباید از شریک کشاورز یعنی محمد علی یورفطری غافل شد که چند سال است بابت همان پرونده قاچاق ۲۳ هزار میلیارد تومانی از کشور متواری شده است.

عملکرد بدتر از مدیریت دولتی

اکنون با گذشت ۶ ماه واگذاری مدیریت ایران خودرو به کروزر، این قطعه ساز نه تنها مشکلات ایران خودرو را حل نکرد، بلکه به نظر می رسد آن را به ورطه ای عمیق تر از سوء مدیریت و زیان دهی تبدیل کرده است. این واگذاری که تحت عنوان خصوصی سازی ۶ ماه مدیریت کروزر بر ایران خودرو است. بهمن ماه سال گذشته حمید کشاورز مالک کروزر در جریان بازدید رهبر انقلاب از نمایشگاه پیشرانان پیشرفت، پیشنهاد داد تا مدیریت ایران خودرو برای ۵ سال به این شرکت واگذار شود و اگر در بهبود مدیریت ایران خودرو موفق نشد، او را در میدان آزادی اعدام کنند. مدتی بعد با حمایت های بی چون و چرای عبدالصهرتی، وزیر معزول اقتصاد، واگذاری ایران خودرو به شرکت کروزر، انجام شد؛ اما وضعیت ایران خودرو در ۶ ماه اخیر از تشدید سوء مدیریت در دوره اخیر حکایت دارد. افزایش زیان دهی ایران خودرو از یک سو و تعدد مدیریت جدید از قوانین و مقررات همچون تخلف از مصوبه وزارت صمت در زمینه سقف افزایش قیمت از سوی دیگر، مسائلی است که در دوره مدیریت کروزر رخ داده است. تخلفات مدیریت ایران خودرو به حدی رسیده که وزارت صمت تصویب کرده که تا زمان تمکین این شرکت از مصوبات قانونی، وزارت صمت اقدامی برای رفع مشکل نقدینگی آن انجام ندهد.

بنابراین می توان گفت نیم سال از آن ۵ ساله که کشاورز وعده داده بود، گذشته است اما کروزر وضعیت ایران خودرو را بدتر کرده است. کشاورز اکنون ۴،۵ سال دیگر تا اعدام در میدان آزادی که خودش وعده داده بود، فاصله دارد. البته اگر پرونده قاچاق ۲۳ هزار میلیارد تومانی شرکت کروزر که چند سال است ناتمام مانده، به حکم می رسد شاید حمید کشاورز هیچ کله نمی توانست مدیریت ایران خودرو را به عهد بگیرد. ضمن اینکه نباید از شریک کشاورز یعنی محمد علی یورفطری غافل شد که چند سال است بابت همان پرونده قاچاق ۲۳ هزار میلیارد تومانی از کشور متواری شده است.

افزایش غیرقانونی قیمت ها و بی توجهی به قانون

یکی از جنجالی ترین اقدامات ایران خودرو پس از واگذاری، افزایش

۱۴۰۳، زیان انباشته این شرکت ۵،۷ همت افزایش یافته بود که معادل ۵،۲ درصد رشد بود. این مقایسه نشان می دهد که سرعت انباشت زیان در سال جاری به طور قابل توجهی افزایش یافته است. همچنین، زیان عملیاتی غیرتلفیقی ایران خودرو در بهار امسال به ۶،۴ همت رسیده است، در حالی که این رقم در بهار سال گذشته تنها ۳ همت بود که رشد خیره کننده ۱۱۳ درصدی را در زیان عملیاتی نشان می دهد. زیان خالص ایران خودرو هم ۵،۶ همت در بهار ۱۴۰۳ به ۹،۵ همت در بهار امسال افزایش یافته است یعنی ۷۰ درصد بیشتر شده است. این اعداد حاکی از آن است که مدیریت جدید، نه تنها نتوانسته زیان های شرکت را کاهش دهد، بلکه با تصمیم گیری های نادرست، وضعیت مالی ایران خودرو را وخیم تر کرده است.

بهبان یا واقعیت؟

ایران خودرو در گزارش خود به سازمان بورس، افزایش قیمت نهاده های تولیدی از دی ماه سال گذشته را دلیل اصلی زیان های خود عنوان کرده است. این شرکت ادعا می کند که به دلیل عدم به روزرسانی قیمت محصولات، قادر به پوشش هزینه های تولید نبوده است؛ اما این بهانه، تنها بخشی از واقعیت را نشان می دهد. تصمیم گیری های غیرشفاف، اولویت بندی منافع کروزر و شرکت های اقار آن و بی توجهی به کیفیت قطعات تولیدی، نقش مهمی در افزایش هزینه ها و کاهش بهره وری داشته اند. علاوه بر این، اخراج نیروی کار و کاهش تولید که به بهانه بهینه سازی مطرح شده، نه تنها به بهبود وضعیت مالی کمکی نکرده، بلکه به بی اعتمادی عمومی و کاهش تقاضا برای محصولات ایران خودرو منجر شده است. این شرکت، به جای تمرکز بر بهبود کیفیت و رقابت در بازار، به افزایش قیمت ها و تهدید نهادهای دولتی روی آورده است.

افزایش غیرقانونی قیمت ها و زیان های مالی ایران خودرو، تنها به سهامداران و کارگران این شرکت آسیب نزده، بلکه اعتماد عمومی به صنعت خودروسازی را فرآیند خصوصی سازی را به شدت مخدوش کرده است. مصرف کنندگان ایرانی که پیش تر با قیمت های بالا و کیفیت پایین محصولات ایران خودرو مواجه بودند، اکنون با گرانی های غیرقانونی و بی توجهی به مصوبات قانونی روبه رو هستند. این وضعیت، احساس انحصار را در آذهان عمومی تقویت کرده و این باور را به وجود آورده که خصوصی سازی، تنها پوششی برای انتقال منافع از دولت به گروه های خاص بوده است.

ضرورت بازنگری در واگذاری

واگذاری ایران خودرو به کروزر که با وعده بهبود عملکرد و کاهش زیان ها انجام شد، در عمل به جاعه ای برای این شرکت صنعت خودروسازی ایران تبدیل شده است. زیان انباشته ۱۳۰ همتی در رشد ۱۱۳ درصدی زیان عملیاتی در بهار ۱۴۰۴، تنها بخشی از نتایج این واگذاری غیرشفاف است. سوء مدیریت، فساد مالی و بی توجهی به منافع سهامداران و مصرف کنندگان، ایران خودرو را به لبه پرتگاه کشانده است.

برای نجات این شرکت، ضروری است که نهادای نظارتی، از جمله سازمان بورس و وزارت صمت، نظارت دقیق تری بر عملکرد ایران خودرو اعمال کنند. بازنگری در فرآیند واگذاری، شفاف سازی قراردادها و برخورد با تخلفات مالی و مدیریتی، حداقل اقداماتی هستند که می توانند از فروپاشی کامل این غول خودروسازی جلوگیری کنند. **توضیح جدول:** این جدول به وضوح نشان می دهد که زیان های ایران خودرو در سال ۱۴۰۴ به طور چشمگیری افزایش یافته است. رشد ۱۱۳ درصدی زیان عملیاتی، نشانه ای آشکار از سوء مدیریت و تأثیر منفی واگذاری به کروزر است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

تولید ایران خودرو در ۴ ماه نخست امسال ۱۵۸ هزار دستگاه اعلام شده در حالی که در مدت مشابه سال قبل که هنوز کروزر مالک ایران خودرو نبود، تولید این شرکت ۱۶۸ هزار دستگاه بود. بنابراین در ۴ ماه نخست امسال تولید ایران خودرو تحت مدیریت کروزر ۱۰ هزار دستگاه معادل ۶ درصد نزول کرده است.

چارسوق در گفت وگو با جعفر سلیمانی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران بررسی کرد

صنعت دیگر چیزی جز پوست و استخوان ندارد

شاخص مدیران خرید صنعت (شامخ) در خرداد ۱۴۰۴ با ثبت رقم ۴۲،۱، به پایین ترین سطح خود در ۸۱ ماه گذشته رسیده و زنگ خطر رگد عمیق در بخش صنعت را به صدا درآورده است. این سقوط بی سابقه، نتیجه انباشت جالبش هایی نظیر کمبود انرژی، مشکلات تأمین مالی، دشواری در دسترسی به مواد اولیه و بحران نیروی انسانی است. تشدید نااطمینانیت ها به دلیل حمله نظامی رژیم صهیونیستی به ایران در ۲۳ خرداد، شرایط را وخیم تر کرده و اعتماد فعالان صنعتی را بیش از پیش تضعیف کرده است. نبود ارتباط مؤثر با اقتصاد جهانی، کاهش صادرات و فقدان رونق اقتصادی، ظرفیت تولیدی کشور را به کمتر از ۴۰ درصد رسانده و بسیاری از واحدها را در آستانه تعطیلی قرار داده است. در این میان، فشارهای مالیاتی، عوارض و مطالبات سازمان تأمین اجتماعی، صنعت را به سوی فروپاشی سوق می دهد. پرسش اساسی این است که آیا در نبود چشم انداز مثبت و با وجود این حجم از موانع ساختاری و غیرمترقبه، امکان احیای صنعت وجود دارد یا باید منتظر تنفس مصنوعی برای این بیمار روبه افکار بود؟ در این خصوص با جعفر سلیمانی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران گفت وگویی انجام دادیم که در ادامه می آید.

چالش های صنعت روز به روز در حال افزایش است. واحدهای صنعتی به شدت درگیر قطع برق و آب هستند و به نظر می رسد تولید به مرز تعطیلی کامل رسیده است. ریشه اصلی مشکلات چیست و چگونه این مسائل بر وضعیت تولید تأثیر گذاشته اند؟ و مهم تر اینکه چرا دولت چهاردهم با وجود چنین چالش های سکوت کرده است؟

رگود کتونی صنعت عمدتاً ریشه در انزوای اقتصادی و نبود ارتباط مؤثر با اقتصاد جهانی دارد. این مسئله، علت العلل مشکلات ماست. وقتی اقتصادی رونق نداشته باشد و گردش مالی وجود نداشته باشد، تولید نمی تواند پویا باشد. در حال حاضر، واحدهای صنعتی ما تنها با ۳ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می کنند، یعنی بیش از ۶۰ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده مانده است. این وضعیت به دلیل نبود بازارهای صادراتی و ارتباطات بین المللی است. مشکلات اخیر

ممانند قطعی برق و آب، تنها به وخامت اوضاع دامن زده اند. این مسائل، مانند زخمی بر پیکرهای بیمار هستند که از قبل تضعیف شده است. صنعت ما به معنای واقعی کلمه در حال اغماست. هرادعی خوش بینانهای در این شرایط، صرفاً امیدیهی کاذب به فعالان اقتصادی می دهد و واقعیت را تغییر نمی دهد. ما با بحرانی ساختاری مواجهیم که بدون اصلاحات اساسی، امیدی به بهبود آن نیست.

با توجه به شرایط کنونی و نااطمینانی های ناشی از اتفاقات غیرمترقبه مانند حمله نظامی اخیر آیا می توان چشم اندازی برای آینده صنعت ترسیم کرد؟ چه راهکارهایی برای نجات صنعت پیشنهاد می کنید؟

متأسفانه هیچ چشم انداز روشنی برای آینده صنعت قابل تصور نیست. وقتی اتفاقات غیرمترقبه ای مانند حمله نظامی ۲۳ خرداد رخ می دهد، چگونه می توان حتی برای یک ماه آینده برنامه ریزی کرد؟

تشش بین کارگر و کارفرما خودداری کند، اما پاسخ این بود که بدون این منابع، پرداخت مستمری ها مختل می شود. دولت خود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان به تأمین اجتماعی بدهکار است. در این شرایط، انتظار حمایت از صنعتی که در حال مرگ است، انتظاری غیرواقع بینانه است.

با وجود این محدودیت ها، دولت چگونه می تواند از صنعت حمایت کند؟ آیا راهی برای جلوگیری از فروپاشی کامل این بخش وجود دارد؟

واقعیت این است که نظام کنونی حمایت از صنعت، شبیه انتظار دویدن از اسبی لاغر، بیمار و ناتوان است. هیچ توقعی نمی توان از این سیستم داشت. حاکمیت گرپیش تر به فکر اصلاحات ساختاری بود، شاید امروز به این نقطه نمی رسیدیم. صنعت ما دیگر چیزی جز پوست و استخوان ندارد؛ تمام ذخایر توان آن تحلیل رفته است. فشارهای مالیاتی، عوارض و مطالبات تأمین اجتماعی، مانند بار اضافی بر دوش این اسب بیمار است. دولت، به جای حمایت، با افزایش فشارها، صنعت را به سمت فروپاشی کامل سوق می دهد. حتی اگر بخشی از بدهی های دولت به تأمین اجتماعی پرداخت شود، باز هم این منابع به جای تقویت صنعت، صرف نیازهای جاری می شود. حاکمیت باید بیذبرد که بدون تغییر رویکرد در سیاست های اقتصادی، ارتباط با جهان و مدیریت منابع، هیچ امیدی به احیای صنعت نیست. این وضعیت، نتیجه سال های بی توجهی به واقعیت های اقتصادی است و حالا دیگر نمی توان با وعده های توخالی، از این ستون به آن ستون فرج یافت.

در حال حاضر، واحدهای صنعتی ما تنها با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می کنند، یعنی بیش از ۶۰ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده مانده است. این وضعیت به دلیل نبود بازارهای صادراتی و ارتباطات بین المللی است.

در حال حاضر، واحدهای صنعتی ما تنها با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می کنند، یعنی بیش از ۶۰ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده مانده است. این وضعیت به دلیل نبود بازارهای صادراتی و ارتباطات بین المللی است.

در حال حاضر، واحدهای صنعتی ما تنها با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می کنند، یعنی بیش از ۶۰ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده مانده است. این وضعیت به دلیل نبود بازارهای صادراتی و ارتباطات بین المللی است.

در حال حاضر، واحدهای صنعتی ما تنها با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می کنند، یعنی بیش از ۶۰ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده مانده است. این وضعیت به دلیل نبود بازارهای صادراتی و ارتباطات بین المللی است.

در حال حاضر، واحدهای صنعتی ما تنها با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می کنند، یعنی بیش از ۶۰ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده مانده است. این وضعیت به دلیل نبود بازارهای صادراتی و ارتباطات بین المللی است.

در حال حاضر، واحدهای صنعتی ما تنها با ۳۰ تا ۴۰ درصد ظرفیت خود کار می کنند، یعنی بیش از ۶۰ درصد ظرفیت تولید بلااستفاده مانده است. این وضعیت به دلیل نبود بازارهای صادراتی و ارتباطات بین المللی است.

آمار رژیم صهیونیستی از ابعاد ویرانی؛

۴۹ هزار خسارت در ۱۲ روز

مقامات رژیم صهیونی در جلسه کنست از یک بحران پس از حملات موشکی پرده برداشتند. آمار نشان می دهد تنها در ۱۲ روز، ۴۹ هزار ادعای خسارت ثبت شده که معادل دوسوم کل خسارات از ۱۷ اکتبر است. این حجم ویرانی بی سابقه، با بحران شدید مسکن هم‌زمان شده است. مقامات رسماً اعتراف کردند که آپارتمان کافی برای اسکان حدود ۱۲ هزار آواره وجود ندارد و نگرانی‌های جدی در مورد ناتوانی سیستم برای حمایت از افشار آسیب‌پذیر مانند سالمندان و معلولان وجود دارد.

در جلسه‌ای پر تنش در کمیته داخلی کنست، مقامات دولتی و نمایندگان شهرهای آسیب‌دیده از حملات موشکی اخیر، از ابعاد یک بحران دوگانه پرده برداشتند. حجم بی‌سابقه‌ای از خسارات مالی و زیرساختی که با یک کمبود شدید و فلج‌کننده در بازار مسکن برای اسکان آوارگان همراه شده است. اظهارات مقامات نشان می‌دهد که سیستم‌های حمایتی و زیرساختی رژیم صهیونیستی تحت فشاری کم‌نظیر قرار گرفته‌اند.

تکمیل خسارتی معادل دوسوم عملیات حماس، تنها در ۱۲ روز

مهم‌ترین بخش این جلسه به ارائه آمار توسط امیردهان، مدیر صندوق جبران خسارت سازمان امور مالیاتی، اختصاص داشت. به گفته او، مقیاس خسارات اخیر ابعادی عظیم دارد. دهان تصریح کرد: «در عملیات اخیر، ما طی ۱۲ روز ۴۹۰٫۰۰۰ ادعای خسارت دریافت کردیم.» او برای درک بهتر این حجم، آن را با آمار مرتبط با عملیات ۱۷ اکتبر مقایسه کرد و افزود: «در ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ تا قبل از حمله اخیر، مجموعاً ۷۵۰٫۰۰۰ ادعایتب شده بود.» این آمار بدان معناست که تنها در ۱۲ روز، حجمی معادل ۶۷ درصد از کل خسارات ثبت‌شده در یک دوره چندین ماهه به سیستم مالیاتی تکمیل شده است. دهان با بیان اینکه این ارقام نهایی نیست و هر روز در حال افزایش است، با بازدهی بیش از ۳۰۰٪ خانه آسیب‌دیده خبر داد. وی همچنین به اقدامات فناورانه این سازمان، از جمله ایجاد یک سیستم سریع برای ثبت خسارات تا سقف ۳۰۰٫۰۰۰ شیکل و استفاده از هوش مصنوعی برای جلوگیری از کلاهبرداری، اشاره کرد. با وجود این، با تخمین حدود ۱۲۰٫۰۰۰ آواره، چالش اصلی یافتن راه‌حل‌های پایدار برای اسکان آن‌هاست.

آپاراتیان برای اجاره در مناطق آسیب‌دیده رژیم صهیونیستی وجود دارد؟ موضوعی که توسط تمام نمایندگان شهری و دولتی تکرار شد، کمبود شدید آپارتمان‌های جایگزین برای آوارگان بود. ناتانل لاپیدوت، مدیر بخش املاک در وزارت ساخت‌وساز و مسکن، با صراحت این چالش را بیان کرد: «پیدا کردن آپارتمان بسیار دشوار است. ما با توسعه‌دهندگان در تماس هستیم تا آپارتمان‌های بیشتری پیدا کنیم، اما نخواهیم توانست از آسکان آپارتمان بیآوریم.»

این ناتوانی در عملکردهای شهری نیز خود را نشان داده است. شموئل بوکسر، شهردار نس زوئنا، توضیح داد که چگونه یک موشک به منطقه‌ای با خانه‌های ویلایی نوساز اصابت کرده و به ۲۳ آپارتمان و خانه آسیب رسانده است. او با اشاره به اینکه شهرهای مجاور مانند حرحووت، بت‌پام و ریشون لتسیون نیز آسیب‌دیده‌اند، تأکید کرد که هیچ موجودی آپارتمان برای اجاره در منطقه وجود ندارد و بازسازی خانه‌هایی که به شدت آسیب دیده‌اند، زمان بسیار زیادی خواهد برد.

چالش‌های مدیریتی و اجتماعی، آسیب‌ها را دوچندان کرده است

علاوه بر کمبود فیزیکی مسکن، مقامات محلی از ناهماهنگی‌های بی‌روزیاتیک و نگرانی‌های اجتماعی سخن گفتند. کالیث اشنادیدر ممران، خزانه‌دار شهرتوما که با ۳۰۰۰ آواره در هتل با ۱۰۰٫۰۰۰ دیگر در سطح جامعه مواجه است، به عدم تطابق میان تعاریف مهندس شهر و اداره مالیات از «شدت آسیب» اشاره کرد که فرآیندها را پیچیده می‌کند.

نگرانی اصلی او، اما بر سوت‌نشست افشار آسیب‌پذیر بود. اشنادیدر ممران پرسید: «آنچه مهم‌انگرن می‌کند این است که چگونه از افراد درمانده، سالمندان، معلولان، مهاجران جدید، مراقبت کنیم؟ اگر عرضه کمتر از تقاضا باشد، چگونه اطمینان حاصل می‌شود که این افراد در اولویت قرار می‌گیرند؟» این نگرانی در اظهارات مایرا کیپرمن، رئیس اداره رفاه در حیفا، نیز بازتاب یافت. او با اشاره به اینکه یافتن آپارتمان در کوتاه‌مدت دشوار است، تأکید کرد که بار کاری بر دوش کارمندان شهری در شرایط بازگشت به روال عادی بسیار زیاد است و این امر، کمک‌رسانی مؤثر به خانواده‌های سرگردان را با چالش جدی مواجه کرده است.

تدبیر ارزی بانک مرکزی در جنگ ۱۲ روزه باید ادامه یابد

یک نماینده مجلس گفت: با مدیریت بانک مرکزی و وزارت اقتصاد در طول جنگ ۱۲ روزه، تلاطم‌ها و نوسانات بازار از به حداقل رسید.

مجید دوستعلی؛ نماینده مردم کرمان در مجلس با بیان اینکه دشمن در ۱۲ روزه تمام تلاش خود را برای ضربه زدن به جمهوری اسلامی ایران چه از طریق نظامی و چه از طریق فضاسازی رسانه‌ای و ایجاد شکاف بین مردم و حاکمیت به کار گرفت، به خیزنگار اپینا گفت: یکی از ترفندهای دشمن ایجاد بازارهای موازی و قیمت‌سازی و جوسازی برای ایجاد تلاطم در بازار ارز بود تا مردم را به پای صرافی‌ها بکشاند و باعث تلاطم در بازار ارز شود. وی تصریح کرد: ملت ایران همانطور که در جبهه‌های مختلف ایجاد شده در جنگ ۱۲ روزه تمام‌قد در مقابل دشمن ایستادند و در زمین دشمن بازی نکردند، در بحث بازار ارز نیز هوشمندی خود را نشان دادند و در مقابل این توطئه دشمن نیز ایستادگی کردند.

این نماینده خانه ملت اظهار کرد: مردم با دقت و هوشمندی خود جلوی توطئه دشمن برای ایجاد تلاطم در بازار ارز ایستادند و همگی دیدیم که هیچ تقاضای غیرضروری که متأثر از عوامل روانی باشد برای خرید ارز در بازار ایجاد نشد.

دوستعلی خاطر نشان کرد: علاوه بر این بانک مرکزی و وزارت اقتصاد نیز برای مدیریت بازار عملکرد خوبی داشتند به نحوی که تلاطم‌ها و نوسانات از جمله در بازار ارز به حداقل رسیده بود و شرایطی که طبق پیش‌بینی بعضی از کارشناسان می‌توانست بسیار بدتر از این باشد، کنترل شد.

وی افزود: آنچه در شرایط فعلی ضرورت دارد تدابیر انوم اقتصادی تدبیر ارزی بانک مرکزی بر بازار است تا در ادامه مسیر نیز شاهد تداوم ثبات در بازار باشیم.

موافقان و مخالفان اخراج هند از بندر چابهار چه می‌گویند؟

گزارش

در طول سال‌های اخیر موافقان و مخالفان حضور هند در چابهار دلایل متعددی را در این خصوص مطرح کرده‌اند. جمهوری اسلامی در این زمینه در یک «معملی استراتژیک» قرار دارد و تلاشی برای شفاف‌سازی جوانب دو سنساریو «اخراج هند» یا «تداوم همکاری» و در ادامه «اتخاذ تصمیم» از سوی مسئولین امر پدید نمی‌شود. جنگ اخیر تصمیم‌گیری در این خصوص را به یک فوریت تبدیل کرده است که می‌تواند در تعیین روابط راهبردی با دیگر کشورها و نقش ایران در نظم جدید منطقه حائز اهمیت باشد.

به گزارش مسیر اقتصاد، اولین و پریسامدترین عرصه مواجهه مکران و جنوب شرق ایران با تجاوز رژیم صهیونیستی و آمریکا به کشور، مسئله حضور طرف‌های هند در چابهار و آن چیزی است که این روزها به صراحت لهجه بیشتری تحت عنوان اخراج‌های هند یا از چابهار خوانده می‌شود. ریشه‌یابی جزئیات این حضور فرآیندی طولانی است اما می‌توان محورهای کلی زیر را از شناخت تاریخی مسئله تا به حال حاضر احصا نمود:

توسعه در امتداد تاریخی خط‌کشی‌های بریتانیایی گلداسمیت و دیورند در سه ضلع افغانستان، پاکستان و ایران و همچنین بازی

بزرگ روسیه-بریتانیا در بلوچستان؛

نسبت سنجی تاریخی ایران با اختلافات همیشگی و اشتراکات تمدنی پاکستان و هندوستان از پیمان ستوتدر دوران پهلوی دوم؛ اعلام‌علاقه، تبلیغات و ذهنیت‌سازی بین‌المللی پیرامون چابهار از سوی وزارت خارجه هندوستان از سال ۲۰۰۳ میلادی تاکنون در امتداد ادبیات تقاهم‌نامه کریدور شمال-جنوب امضا شده در سال ۲۰۰۰ سنت‌پترزبورگ؛

همکاری‌های اطلاعاتی و امنیتی ایران و هندوستان در پرونده‌های مشترک و قول بهره‌برداری از بندر چابهار به طرف‌های در تعاملات فی‌مابین؛
سختی‌های اقتصادی و امنیتی افغانستان، آسیپک و سیپیک و کریدورهای مشابه و جدی شدن تقابل چین و آمریکا در پرونده مکران پس از سال ۲۰۱۳؛

تقاهم‌نامه سه جانبه چابهار ۲۰۱۶ میان حسن روحانی- ناندری- مؤدی- اشرف غنی و رسمیت یافتن حضور طرف‌های هند با امضای قرارداد ۲ ساله در ابتدای ۲۰۱۸؛

اعلام درخواست توسط سفارت آمریکا در دهلی نو ثبت معافیت تحریمی کنگره به صورت خاص فقط برای «بهره‌برداری طرف‌های هند از بندر چابهار جهت ارسال کمک‌های بشردوستانه به افغانستان» در دسامبر ۲۰۱۹؛

معتلی و سردرگمی قریب به ۸ ساله بهره‌برداری از اپراتوری فاز یک بندر شهید بهشتی در اترمان‌هی‌های شرکت I.P.G.L و سازمان بنادر و دریانوردی به یکدیگر؛

سردرگمی طرف ایرانی در نسبت کلان با سند ۲۵ ساله همکاری‌های راهبردی ایران و چین در سالیان پس از ۲۰۱۶ و بلاتکلیفی چابهار در همین نسبت؛
اعلام عضویت رسمی ایران در بریکس در آگوست ۲۰۲۳ و آغاز بده ستان‌های جدید در پسای تعاملات مرسوم امنیتی با طرف‌های اعضای قرارداد ۱۰ ساله می ۲۰۲۴ و نهایی شدن حقوقی بهره‌برداری I.P.G.L از اپراتوری بندر شهید بهشتی؛

اعلام تغییر موضع آمریکا در یادداشت‌امثمت ملی ترامپ و بیانیه کاخ سفید و لغو معافیت تحریمی آمریکا در مورد چابهار در ژانویه ۲۰۲۵.

به ۱۲ مورد ذکرشده می‌توان مواردی را افزود و مواردی را کاست، اما سابقه حضور در دنیای جدیدی که تعاملات آن نوبه نو متغیر است و دچار تحول می‌شود به ما نشان می‌دهد که باید بدانیم

در هر لحظه چه ابزارهایی در دست داریم و از کدام یک با توجه به شرایط حاضر چه استفاده‌ای خواهیم کرد.

مواقفین حضور هند در بندر چابهار چه می‌گویند؟

اکنون و در لحظه تجاوز رژیم صهیونیستی و آمریکا به خاک ایران عزیز، مسئله شدن چابهار دوباره بیش از پیش عیان شده است. آنقدر که مخالفین و اگادری به طرف‌های هند از تغییر مسیر این پرونده از یک فوریت عادی به یک فوریت آنی در دوران پساجنگ سخن می‌گویند. این در حالی است که موافقین و اگادری که عمر حداقل ۵ دولت را در جمهوری اسلامی ای سرگذرانده‌اند، بعضاً سکوت کرده‌اند و سعی دارند در دفاع یا در این مسئله به زبان نمی‌آورند. از زمامداری محمود احمدی‌نژاد تا مسعود پزشکیان موافقین حضور طرف‌های هند در دستگاه‌های تصمیم‌گیر و اجرایی کشور به کارسازی این حضور پرداخته‌اند. شورای عالی امنیت ملی، وزارت اطلاعات، معاونت سیاسی رئیس جمهور، معاونت اقتصادی و وزارت خارجه، اداره کل آسیای جنوبی و نیز موارد خارجه و وزارت راه و ترانسپورت، سازمان بنادر و دریانوردی و … از

مواقفین حضور هند در بندر چابهار چه می‌گویند؟
اکنون و در لحظه تجاوز رژیم صهیونیستی و آمریکا به خاک ایران عزیز، مسئله شدن چابهار دوباره بیش از پیش عیان شده است. آنقدر که مخالفین و اگادری به طرف‌های هند از تغییر مسیر این پرونده از یک فوریت عادی به یک فوریت آنی در دوران پساجنگ سخن می‌گویند. این در حالی است که موافقین و اگادری که عمر حداقل ۵ دولت را در جمهوری اسلامی ای سرگذرانده‌اند، بعضاً سکوت کرده‌اند و سعی دارند در دفاع یا در این مسئله به زبان نمی‌آورند. از زمامداری محمود احمدی‌نژاد تا مسعود پزشکیان موافقین حضور طرف‌های هند در دستگاه‌های تصمیم‌گیر و اجرایی کشور به کارسازی این حضور پرداخته‌اند. شورای عالی امنیت ملی، وزارت اطلاعات، معاونت سیاسی رئیس جمهور، معاونت اقتصادی و وزارت خارجه، اداره کل آسیای جنوبی و نیز موارد خارجه و وزارت راه و ترانسپورت، سازمان بنادر و دریانوردی و … از

مخالفین حضور هند در بندر چابهار چه می‌گویند؟
در طرف‌مقابل کارشناسان متعددی حضور دارند که در تخصص‌های مختلف، از اقتصاد گرفته تا روابط بین‌الملل، در طول سال‌های اخیر بر ضرورت اخراج طرف‌های هند و جایگزینی آن با چین سخن به میان آورده‌اند. از جمله دلایل مخالفین و اگادری به طرف‌های هند نیز موارد زیر حائز اهمیت است:

مخالفین حضور هند در بندر چابهار چه می‌گویند؟
در طرف‌مقابل کارشناسان متعددی حضور دارند که در تخصص‌های مختلف، از اقتصاد گرفته تا روابط بین‌الملل، در طول سال‌های اخیر بر ضرورت اخراج طرف‌های هند و جایگزینی آن با چین سخن به میان آورده‌اند. از جمله دلایل مخالفین و اگادری به طرف‌های هند نیز موارد زیر حائز اهمیت است:

فشار مضاعف بر دهک‌های آسیب‌پذیر با افزایش تورم مواد غذایی

افزایش تورم خوراکی‌ها، فشار مضاعف بر دهک‌های آسیب‌پذیر هم‌زمان جهش نرخ‌نیمایی در پاییز سال قبل بیشترین تأثیر را بر رشد تورم گروه خوراکی در ماه‌های اخیر داشته است. این موضوع نشان می‌دهد که سیاست‌های جاری دولت در تخصیص ترکیب ارز ترجیحی و تجاری به کالاهای وارداتی به تداوم روند صعودی قیمت‌ها در ماه‌های آینده منتهی خواهد شد.

ابعاد نگران‌کننده تورم در مقایسه با سال‌های قبل

بررسی ارقام تورم در مقایسه با سال‌های گذشته، ابعاد نگران‌کننده این پدیده را روشن‌تر می‌سازد. رکوردشکنی تورم نقطه‌ای پس از دو سال، نشان دهنده پایداری تورم در سطوح بالا و عدم موفقیت دولت در مهار آن است. در سال‌های اخیر، همواره بخش خوراکی‌ها به عنوان یکی از پیشران‌های اصلی تورم مطرح بوده‌ام شد رشد قیمت‌ها در این گروه در ماه‌های اخیر، به ویژه در کالاهای اساسی نظیر نان،

–ایفای نقش پرکسی آمریکا و اسرائیل توسط طرف‌های هندی در چابهار؛

–ارسال پالس منفی به طرف‌چینی در انسداد مسیر سیپیک، کنترل امنیتی گوادر (تشدید تقابل گوادر- چابهار) و بازی در زمین آمریکا جهت سنگ اندازی در مسیر BRI؛

–بهبانته‌تراشی طرف‌چینی جهت توقف هرگونه سرمایه‌گذاری در منطقه مکران و در سطح بالاتر مقوم بی‌توجهی به سند همکاری ۲۵ ساله؛

–واگذاری اپراتوری بندر چابهار به متحد آمریکا و اسرائیل؛

–تخصیص بودجه توسعه بندر ذیل گرتت طرف‌های هندی و نه سرمایه‌گذاری واقعی؛

–پذیرش و ایفای نقش توسعه‌ای ذیل معافیت تحریمی آمریکا از سوی ایران و ارسال پالس فرارگری ذیل این معافیت به طرف‌چینی؛

–برهم خوردن همکاری‌های آتی ایران و پاکستان؛

–کمک به تسهیل فرآیند توسعه آمیک در ادامه توقف ادامه احتمالی سیپک (توسعه جنوب خلیج فارس در برابر عدم توسعه شمال خلیج فارس)؛

–ودنیاهیت افزایش مرکزبار حملات تروریستی جنوب شرق ایران پس از امضای این قرارداد؛

زمان تصمیم‌گیری فرارسیده است

در شرایط کنونی زمان آن رسیده است که مقامات تصمیم‌گیر ایران «تصمیم» مطلوبی بگیرند و از این «معملی استراتژیک» رهایی یابند. مسیر این جمع‌بندی می‌تواند از پرسش‌های خوب آغاز شود. پرسش‌هایی که در جنگ معنای دیگری یافته‌اند: -آیا ایران به گزینه‌های اخراج یا ادامه مسیر فعلی فکر نموده و برای هر کدام برنامه‌ای دارد؟

-اگر ایران ادامه مسیر فعلی را برمی‌گزیند برای خیل سؤالات و اشکالات سیاسی-امنیتی مطروحه پاسخ‌های درخور دارد؟ تجربه حداقل ۱۰ سال گذشته متاسفانه نشان از بی‌اهمیت بودن زمان و از دست دادن پیایی فرصت‌ها دارد.

-اگر ایران ادامه مسیر را با اصلاحاتی می‌پذیرد، آیا توان دیپلماتیک اصلاحات را داراست؟ آیا می‌تواند طرف‌های مقابل را هر یک به نحوی از لبتل این پروژه همراه سازد؟ آیا سیاست‌توان آن‌گونه که بیان می‌شود برای این پرونده راهگشاست؟

-آیا ایران به فرض پیشبرد سناریوی اخراج، امکان طراحی ماهه‌ای مشخص سیاسی-امنیتی با طرف‌مقابل خواهد داشت؟ هزینه‌های این اخراج چیست؟

آیا در صورت تحقق اراده اخراج، ایران به طرحی برای چگونگی

اخراج و سپس جایگزینی برای سرمایه‌گذاری و توسعه فکری کند؟ آیا معطلی آینده بیش از زمان حاضر خواهد بود؟

-شاید در زمانه فعلی از همه سؤالات مهم‌ترین است که در دوران جنگی که ادامه خواهد داشت آیا ایران می‌تواند اخراج را به هر کمبود فشاری بر رژیم صهیونیستی و آمریکا جهت انتفاع بیشتر کشور از این مسئله تبدیل سازد؟ آیا این امر کاست؟ اثرات واضح آن روی جنگ چیست؟

سوالاتی از این دست البته بسیاری می‌توان مطرح نمود و احتمالاً

هر یک از کارشناسان پاسخ‌هایی برای آن داشته باشند؛ اما مهم است که دستگاه تصمیم‌ساز جمهوری اسلامی حرکتی جهت طرح سؤالات و جست‌وجوی پاسخ‌های این اقدام انجام دهد.

دبیر شورای عالی امنیت ملی مسئول تصمیم‌گیری برای اخراج یا همکاری با هند در چابهار است

نگارنده سطور البته این طور فکری می‌کند که جمع‌بندی نهایی را باید شخص «دبیر شورای عالی امنیت ملی» کشور انجام داده و پیشنهادهای مشخص، سنجش پذیر و همه‌جانبه‌روی

میز حاکمیت بگذارد. متاسفانه تاکنون این شکل از اقدامات از سوی جناب آقای احدیدیان مشاهده نشده است و ایشان

همچنان نسبت به بی‌تصمیمی نظام در این پرونده فعالته عمل نمی‌کنند. پیشینی و سناریوهای بیسنتی است؛ اما «اراده جنگیدن»، اقتضای بازخوانی، بازبینی و استفاده از هر ابزاری را همیا می‌سازد. بازنگری فعال در کرانه مرتفع اقیانوس هند ابزاری از ابزارهای نزاع هویتی با اشغالگران کرانه مدیترانه است اگر کردر بداند.

”

اولین و پرپسامدترین عرصه مواجهه مکران و جنوب شرق ایران با تجاوز رژیم صهیونیستی و آمریکا به کشور، مسئله حضور طرف‌های هند در چابهار است

چیزی است که این روزها به

صراحت لهجه بیشتری تحت

عنوان اخراج‌های هند

چابهار خوانده می‌شود

غلات، لبنیات، روغن و چای از روندهای قبلی پیشی گرفته است. این امر نشان می‌دهد که فشار تورمی در گروه خوراکی بسیار فراتر از نوسان‌های فصلی است و پارامترهای ساختاری در آن عمیق‌تر شده است. فعال شدن هم‌زمان چندین پیشران تورمی شامل نرخ ارز، رشد نقدینگی، انتظارات تورمی بالا، تورم تولیدکننده، خشکسالی و افت سطح تولیدات صنعتی، وضعیت را در مقایسه با دوره‌های پیشین پیچیده‌تر و نگران‌کننده‌تر کرده است. این ترکیب از عوامل، خطر تشدید روند صعودی قیمت‌ها را افزایش داده و هم‌زمان، ظرفیت‌های سیاست‌گذاری دولت را برای مدیریت این بحران کاهش داده است.

ضرورت برنامه‌ریزی مدون دولت برای مهار تورم

با توجه به شاخص‌های پیش‌نگر اقتصادی، پیش‌بینی می‌شود که بدون تغییر در سیاست‌های کلان دولت، نرخ تورم در هر دو بخش «خوراکی» و «غیرخوراکی» طی ماه‌های آینده صعودی باشد. این وضعیت، فشار فرآیندی بر تأمین حداقل‌های معیشتی به خانوارها وارد خواهد آورد و پیامدهای گسترده‌ای در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی خواهد داشت. از دست رفتن قدرت خرید، به ویژه در افشار کم‌درآمد، فقط به نارضایتی عمومی دامن می‌زند، بلکه باعث کاهش همراهی مردم با سیاست‌های راهبردی دولت در جهت حوزه‌ها خواهد شد و مقاومت اجتماعی برای تغییرات اصلاح اقتصادی را افزایش خواهد داد. در چنین شرایطی، مدیریت تورم در کوتاه‌مدت از اهمیت راهبردی برخوردار است. دولت و مجلس باید بدون تعلل، برای مهار روند صعودی تورم و حمایت از معیشت خانوارها برنامه‌ریزی کنند که شامل دو بخش «اتخاذ تصمیمات قاطعی مؤثر از فشار کنترل عوامل تورم» و «طراحی سازوکارهای حمایتی مؤثر از افشار آسیب‌پذیر و جبران کاهش قدرت خرید خانوارها» می‌شود. تأخیر در شروع اصلاحات اقتصادی می‌تواند به بی‌ثباتی‌ها در این بخش دامن‌بزند که جبران آن را سخت‌تر و پرهزینه‌تر خواهد کرد.

مکانیسم ماشه جنبه روانی دارد

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: تهدیدهایی مانند

عملی شدن مکانیسم ماشه بیشتر جنبه روانی دارد.

«فضل‌الله زنجیر» با اشاره به تهدید کشورهای اروپایی مبنی بر فعال شدن مکانیسم ماشه علیه جمهوری اسلامی ایران اظهار کرد: آمریکا و کشورهای اروپایی سالیان سال است که جمهوری اسلامی را مورد سخت‌ترین و سنگین‌ترین تحریم‌ها قرار داده‌اند. اینکه بگوییم تحریم‌هایی اثر بوده، گزاره درستی نیست، اما کشور ایران سرشار از ظرفیت‌های بسیار و مردمانی متمدن است که همواره راه خود را پیدا کرده‌اند.

وی ادامه داد: حقیقت این است که دنیا به ظرفیت‌های بالقوه ایران و مردمانش احتیاج دارد؛ بنابراین با تهدیدهایی مانند فعال کردن مکانیسم ماشه و عملی کردن این تهدیدات، کاری از پیش نخواهند برد. هرچند که بهتر است چنین موضوعات و چالش‌هایی از راه دیپلماسی و با مذاکره برطرف شود؛ اما در صورت وقوع چنین تهدیداتی نیز، مسیر پیشرفت جمهوری اسلامی متوقف نخواهد شد.

زنجیر تأکید کرد: آمریکا و کشورهای اروپایی باید عاقلانه فکر کنند، تصمیم بگیرند و در معادلات خود تجدید نظر کنند. با توجه به اینکه جمهوری اسلامی همواره اظهار کرده که بر اساس عزت، مصلحت و حکمت مذاکره خواهد کرد، لازم است تا طرف‌های غربی نیز بر اساس صداقت پای میز مذاکره حاضر شوند. ملت ایران زیر بار زور نخواهد رفت؛ همان‌طور که در جنگ ۱۲ روزه نیز این اتفاق نیفتاد. این نماینده مجلس یادآور شد: جمهوری اسلامی با وجود همه تحریم‌ها و سختی‌ها همچنان ایستاده است. ایران اسلامی نشان داده که از همه قوا برای حل موضوعات نظامی و اقتصادی بهره برده است. همان‌طور که در جنگ ۱۲ روزه نیز دیدیم هم در زمینه نظامی پاسخ درخور بی هر رژیم صهیونیستی و آمریکا داده شد و هم از لحاظ اقتصادی کشور به خوبی مدیریت شد. به گونه‌ای که با هوشمندی مردم و مدیریت خوب بانک مرکزی هم تأمین کالاها‌ی اساسی با مشکل مواجه نشد و هم قیمت ارز افزایش چشمگیری نداشت؛ بنابراین تهدیدهایی مانند عملی شدن مکانیسم ماشه نیز بیشتر جنبه روانی دارد و اقتصاد کشور را به‌ویژه در زمینه فروش نفت به کشورهایمانند چین و تأمین ارز آسیب‌پذیر نخواهد کرد.

گزارش

بحران آب در ایران به مرحله هشدار رسیده است. کاهش بارندگی، افزایش دما و افت شدید منابع آب تجدیدپذیر، بیش از ۵۰ شهر کشور را در وضعیت تنش آبی قرار داده و تأمین آب شرب را در بسیاری از نقاط، از جمله تهران، با چالش جدی روبه‌رو کرده‌است.

کشورمان ایران در یکی از وخیم‌ترین شرایط آبی چند دهه اخیر قرار گرفته است. افت محسوس بارندگی، افزایش میانگین دمای کشور و کاهش منابع آب تجدیدپذیر، تأمین پایدار آب شرب را در بسیاری از مناطق کشور مختل کرده‌است. به گزارش منابع رسمی، حجم منابع آب تجدیدپذیر ایران از حدود ۱۳۲ میلیارد مترمکعب در دهه ۱۳۷۰ به کمتر از ۹۰ میلیارد مترمکعب در سه سال‌های اخیر کاهش یافته است؛ افتی بیش از ۳۰ درصدی که هم‌زمان با رشد

■ پنجشنبه ۹ مرداد ۱۴۰۴ ■ ۶ صفر ۱۴۴۷ ■ ۳۱ July ۲۰۲۵ ■ سال اول ■ شماره ۲۴۰

■ چاپخانه: صمیم ■ تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲ ■ روابط عمومی: ۰۹۲۱۳۹۰۹۶۹ ■
■ مدیر مسئول: مهدی مهرپور ■ کد پستی: ۱۴۱۹۹۷۳۱۶۸ ■ آدرس: خیابان آزادی - چهارراه فرصت - پلاک ۹۸ - طبقه ۶

ایران زیر فشار بی‌آبی؛

نجات از بحران

با صرفه جویی ۱۵ درصدی خانوار

مصرف و افزایش بیش از ۱٫۶ درجه‌ای دمای کشور طی پنج دهه گذشته رخ داده است.

در حال حاضر، آمارهای رسمی از وضعیت نگران‌کننده سدهای کشور حکایت دارند. تا تاریخ ۲۱ تیرماه، تنها ۴۶ درصد ظرفیت مخازن سدها پر شده و ۱۸ سد مهم کشور کمتر از ۲۰ درصد ذخیره دارند. همچنین، ورودی آب به سدها از ابتدای مهر تا تیرماه، با کاهش ۴۳ درصدی نسبت به سال قبل، به ۲۲٫۴ میلیارد مترمکعب رسیده و حجم آب موجود در مخازن نیز با افت ۲۶ درصدی، ۲۳٫۶۷ میلیارد مترمکعب اعلام شده است.

بارندگی‌ها نیز کاهش کم‌سابقه‌ای را تجربه کرده‌اند. مجموع بارش‌های کشور تا ۲۱ تیرماه تنها ۱۴۶ میلی‌متری بوده که نسبت به میانگین بلندمدت (۲۳۳٫۵ میلی‌متر) و میزان سال گذشته (۲۴۴٫۵ میلی‌متر)، به ترتیب ۳۹ و ۴۰ درصد کاهش داشته است. تهران، به عنوان پایتخت، در وضعیت شکننده‌ای قرار دارد و جزو ۵۲ شهری است که در لیست مناطق دراز تنشی آبی شدید قرار

گرفته‌اند. کاهش ورودی به سد‌های پنج‌گانه و مصرف بالای آب در تابستان، این شهر را در آستانه بحران قرار داده است.

با این حال، علی‌شهباز، کارشناس محیط‌زیست، در گفت‌وگو با تسنیم دیدگاه‌های افراطی در مورد رسیدن به وضعیت «صرف‌مطلق منابع آب» در این تابستان را رد می‌کند و می‌گوید: مافعلاً به آن نقطه نرسیده‌ایم. منابع

مختلفی برای تأمین آب تهران وجود دارد. هرچند سهم منابع سطحی به حدود ۳۰ درصد کاهش یافته، اما جای آن را منابع زیرزمینی گرفته‌اند. با این حال، برداشت این منابع در بلندمدت پایدار نیست.

وی همچنین به ضعف مدیریت و فرسودگی زیرساخت‌ها اشاره دارد و می‌افزاید: بیش از ۲۲ درصد آب تهران به دلیل نشتی در شبکه هدر می‌رود. اگر حتی نیمی از آن مربوط به فرسودگی باشد، سالانه حدود ۱۳۰ میلیون مترمکعب آب (معادل ظرفیت سد کرخ) از بین می‌رود؛ این همان صرفه‌جویی ۲۰ درصدی است که انتظار می‌رود از مردم حاصل شود.

شهباز با تأکید بر لزوم مشارکت عمومی در مدیریت مصرف گفت: «در حالی که بحران آب در تهران به شدت افزایش یافته، شاهد اطلاع‌رسانی مؤثر و هشدارهای بصری در سطح شهر نیستیم. همان‌طور که در مناسبت‌های فرهنگی از نمادهای شهری استفاده می‌شود، بحران آب نیز باید در شهر ملموس و قابل دیدن باشد. وی همچنین با اشاره به جمعیت در حال رشد تهران و پیش‌بینی جمعیت ۱۹ میلیونی پایتخت تا سال ۱۴۲۵، هشدار داد: اگر همین روند ادامه یابد و به توان واقعی تولید آب توجه نشود، تهران با کمبود مزمن مواجه خواهد شد. راه حل صرفاً افزایش عرضه نیست؛ بلکه باید تقاضا را هم مدیریت کرد.

در همین راستا، دولت پروژه‌هایی برای مقابله با بحران آغاز کرده است. تاکنون ۱۹۲ پروژه مدیریت تنش آبی در مناطق شهری و روستایی کلید خورده که بخشی از آن‌ها به بهره‌برداری رسیده‌اند؛ اما کارشناسان معتقدند این طرح‌ها بدون مشارکت مردم و تغییر رفتار مصرفی، تأثیر بلندمدتی نخواهند داشت.

مطالعات نشان می‌دهد که صرفه‌جویی ۲۰ تا ۱۵ درصدی در مصرف آب خانوارها می‌تواند کشور را از وضعیت بحرانی خارج کند. آموزش عمومی، فرهنگ‌سازی، شفاف‌سازی وضعیت منابع و جلب اعتماد عمومی، ارکان مهم عبور از بحران هستند.

در همین حال، توجه به مفهوم «آب مجازی» نیز ضروری است. این شاخص نشان می‌دهد برای تولید هر محصول چقدر آب در فرآیند‌های مختلف (از کاشت و تولید تا حمل‌ونقل) مصرف می‌شود. در این زمینه، قهوه و کاغذ و آب مصرف آب قرار دارند. برای تولید هر کیلو کاغذ، ۲۷ هزار لیتر و برای هر کیلو قهوه، ۲۱ هزار لیتر آب لازم است. حتی هر فنجان قهوه معادل ۱۴۰ لیتر آب مصرف می‌کند، در حالی که این عدد برای چای تنها ۱۵ لیتر است.

در میان مواد پروتئینی، گوشت گاو با مصرف بیش از ۱۵ هزار لیتر آب برای هر کیلو، بیشترین میزان مصرف آب را دارد. گوشت مرغ، کوسند، برنج، تخم‌مرغ، و شیرو بسیاری از میوه‌ها و سبزیجات

نیز حجم بالایی از آب را در فرآیند تولید مصرف می‌کنند.

با توجه به این آمارها، اصلاح الگوی مصرف، توجه به نوع تغذیه و تغییر سبک زندگی، می‌تواند به عنوان راهکاری مکمل در مسیر مقابله با کم‌آبی موردتوجه قرار گیرد. درنهایت، کارشناسان تأکید دارند که بحران آب صرفاً با طرح‌های فنی و عمرانی قابل حل نیست و نیازمند بازنگری در حکمرانی منابع، تخصیص عادلانه، جلوگیری از هدررفت و مدیریت تقاضا است. بدون مشارکت جدی مردم و اراده جمعی، عبور از این بحران دشوار خواهد بود.

آمارهای رسمی از وضعیت نگران‌کننده سدهای کشور حکایت دارند. تا تاریخ ۲۱ تیرماه، تنها ۴۶ درصد ظرفیت مخازن سدها پر شده و ۱۸ سد مهم کشور کمتر از ۲۰ درصد ذخیره دارند

«توسعه دام سبک» زمینه‌ساز کاهش وابستگی به واردات نهاده‌های دامی

مهدی بهرامی یکدانیکی عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم دامی، ضمن اشاره به اهمیت کاهش وابستگی به واردات نهاده‌های دامی گفت: افزایش سرانه گوشت قرمز جهت جایگزینی با بخشی از گوشتست مرغ مصرفی، امکان کاهش وابستگی به واردت نهاده‌های دامی را فراهم می‌کند؛ چراکه جیره غذایی دام سبک برخلاف طیور وابسته به ۲ نهاده ذرت و کنجاله سویا نیست.

مهدی بهرامی یکدانگی، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم دامی کشور، در گفت‌وگو با مسیر اقتصاد ضمن اشاره به اهمیت صنعت دام و طیور برای تأمین محصولات پروتئینی مورد نیاز کشور گفت: تداوم تولید محصولات پروتئینی در کشور وابسته به تأمین اقلام خوراک‌ری برای این صنعت است.

وی افزود: احتیاجات تغذیه‌ای دام و طیور از طریق اقلام خوراکی متعدد شامل غلات، کنجاله دانه‌های روغنی و علوفه‌ها تأمین می‌شود. در حال حاضر کشور در تولید انواع علوفه‌ها خودکفا است اما در تأمین کنجاله دانه‌های روغنی همچون کنجاله سویا و همچنین غلات نظیر ذرت دان‌ای وجود وابسته به واردات است. براساس آمارها ارزش واردات این نهاده‌ها سالانه حدود ۷/۵ میلیارد دلار است.

لزوم توسعه پرورش دام سبک در کشور

عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم دامی با اشاره به اینکه ۹۰ درصد جیره طیور بر پایه ذرت و کنجاله سویا است گفت: سیاست‌های حمایتی دولت از صنعت طیور و تخصیص ارز ترجیحی به واردات ذرت و کنجاله سویا باعث شده است تا قیمت تمام‌شده گوشت مرغ به مراتب از گوشت قرمز پایین‌تر باشد، همین مسئله مصرف‌کنندگان را به سمت مصرف بیشتر دام سبک و حتی تخصیص ارز به واردات گوشت قرمز زمینه‌فشار به دامداران داخلی رافراهم کرده است

وی ادامه داد: به منظور تقویت تولید گوشت قرمز مبتنی بر ظرفیت مراتع و عشایر، ضروری است سیاست یارانه‌ای دولت اصلاح یا حذف شود. در این صورت با افزایش سرانه مصرف گوشت قرمز و جایگزینی آن بجای گوشت مرغ، می‌توان بخشی از وابستگی به واردات نهاده‌های دامی را کاهش داد، چراکه تأمین احتیاجات تغذیه‌ای دام سبک وابسته به ذرت و کنجاله سویا نیست و می‌توان به راحتی از سایر نهاده‌ها همچون سورگوم، تریتیکاله و سایر نهاده‌هایی که قابلیت کشت در کشور را دارند، استفاده کرد.

نژادهای دامی وارداتی، خودتاکایی در خوراک را ناممکن می‌کند
بهرامی در پایان ضمن تأکید بر اهمیت نوع نژادهای دامی مورد استفاده در صنعت دام گفت: باید از ظرفیت نژادهای دام بومی برای تولید محصولات پروتئینی استفاده کرد چراکه دام‌های بومی مقاوم به انواع بیماری‌ها بوده و قابلیت استفاده از انواع خوراک‌های داخلی را دارند اما نژادهای وارداتی در حوزه دام سبک و سنگین وابسته به خوراک‌های وارداتی نظیر ذرت و کنجاله سویا بوده و امکان کاهش وابستگی به واردات با این نژادها بسیار مشکل خواهد بود.

راه نجات اقتصادی‌اند.

در اغلب این شرکت‌ها، محصولات خریداری می‌شود اما خریدار نهایی‌ای در بازار وجود ندارد. این یعنی تنهاگردش پول بین اعضاست، از تازه‌وارد به سمت سرشاخه، نه از مصرف‌کننده به تولیدکننده. الگوهای توزیع سود نیز در بسیاری از این شرکت‌ها عادلانه نیست. استفاده از طرح‌هایی نظیر پاداش استخری (Bonus Pool) که در سال ۱۳۹۹ توسط کمیته نظارت ممنوع اعلام شده، نشان می‌دهد که حتی شرکت‌های دارای مجوز هم بعضاًاز چارچوب‌های قانونی خارج می‌شوند. سود اصلی به بالادستی‌ها می‌رسد و افراد پایین دست تنها تأمین تأمین‌کننده مالی را ایفا می‌کنند. طبق آمارهای بین‌المللی، در شرکت‌هایی مانند Amway و Herbalife، کمتر از یک درصد فروشندگان به درآمد قابل قبول دست پیدا می‌کنند. این ارقام که با آمار ایران مقایسه‌اند، نشان می‌دهد که احتمال شکست در این مدل بسیار بالا و ساختار ناکارآمد است.

تسهیل مجوز برای چه کسانی؟

این که دولت مسیر مجوزدهی برای کسب‌وکارها را شفاف کند، اقدامی ستودنی است؛ اما سؤال اساسی این جاست، تسهیل برای چه کسانی؟ آیا باید برای کسب‌وکارهایی که سابقه تاریک، ساختار معیوب و ذهنیت منفی در جامعه دارند، مسیر را هموارتر کرد؟ آیا این همان دادن رسمیت به یک ساختار نا عادلانه نیست؟ وقتی همه شواهد از سوءاستفاده ساختاری، فروش اجباری، فریب افکار عمومی و نبود خریدار واقعی خبر می‌دهند، چگونه می‌توان ناخواسته در حال مشروعیت‌بخشی به ساختاری معیوب نیست؟ ساده‌تر کردن مجوز خوب است اما برای هر کسب‌وکاری؛ نه برای ساختارهایی که همواره به نام فرصت، سرمایه و امید مردم را بلعیدند.

سیاست‌های پنهان، ساختارهای شبه‌هرمی

برخلاف استانداردهای جهانی بازاریابی شبکه‌ای که تأکید بر فروش واقعی محصول دارند، بسیاری از شرکت‌های ایرانی تمرکز خود را بر عضوگیری، توسعه هرم زیرمجموعه و فروش اجباری محصولات گذاشته‌اند. داستان‌های ساختگی، وعده درآمد میلیونی، تبلیغات اغراق‌شده و استفاده از واژه‌هایی چون «کسب درآمد شبانه»، «تبدیل موبایل به دستگاه پول‌ساز» و «یک شبه میلیاردر شدن»، تنها ابزارهایی هستند برای اغوای نسل جوانی که در جست‌جوی

مدیریت هوشمندانه بازار ارز مانع از بروز بحران شد

نماینده س‌سابق مجلس گفت: در جنگ ۱۲ روزه، در بازارها کمبودی به وجود نیامد و حتی عرضه ارز افزایش هم یافته بود. درامدراضاً مرتباً، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی، اظهار کرد: در ادبیات اقتصادی باهوش‌ترین موجود را پول عنوان می‌کنند، یعنی بازار پول در برابر حوادث واکنش هوشمندانه‌ای دارد.

وی ادامه داد: مدیریت اقتصادی در جنگ اخیر بین ایران و رژیم صهیونیستی به گونه‌ای بود که فعلا ن بازار ارز به قدرت کشور و موقتی بودن شرایط اطمینان داشتند. در این میان، بانک مرکزی به عنوان متولی بازار پول کشور و با پشتوانه ذخایر بالای ارزی، به نحوی بازار را مدیریت کرد که نرخ ارز جهش بالایی نداشته باشد.

مرحباً تصریح کرد: به‌طور معمول، بازار ارز واکنش‌های احساسی و هیجانی به برخی خبرها نشان می‌دهد و نرخ ارز دچار نوسان می‌شود؛ اما در جنگ ایران و رژیم صهیونیستی که با آتش نا عادلانه و ناگهانی دشمن روبه‌رو بودیم، بازار ارز و مردم واکنش احساسی و هیجانی به آن نشان ندادند و در واقع واکنش بازار ارز به این موضوع کاملاً منطقی بود.

این نماینده سابق مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بازار ارز در دوران جنگ دچار تزلزل و سسستگی نشد، تأکید کرد: از طرف دیگر، در بازار نیز کمبود کالایی یا ارز به وجود نیامد و حتی عرضه هم افزایش یافته بود. همه این موارد کمک کرد تا بازار ارز دچار جهش قیمتی نشود.

وی با بیان اینکه مدیریت هوشمندانه بازار ارز مانع از بروز بحران شد، ادامه داد: با شروع جنگ، نرخ ارز فقط حدود ۱۰ درصد افزایش یافته بود که پس از اعلام آتش بس، به قیمت‌های قبلی بازگشت. مرحباً با اشاره به تأمین مناسب ارز واردات کالاهای اساسی در جنگ ۱۲ روزه تأکید کرد: در این زمان، تقاضای غیرمنطقی در بازار ارز وجود نداشت و حتی با سیاست‌های بانک مرکزی، عرضه ارز نیز افزایش یافته بود، به‌طوری‌که تخصیص ارز به‌موقع و به سرعت صورت پذیرفت. وی افزود: یکی از اقدامات خوب بانک مرکزی در دوره جنگ اخیر این بود که درخواست‌ها را به‌موقع پاسخ داد و کمبود ارزی در بازار پیش نیامد؛ به همین دلیل روند قیمتی بازار ارز منطقی بود. این نماینده سابق مجلس در پایان به مهمترین دستاورد جنگ ۱۲ روزه اشاره کرد و گفت: در این دوران شاهد همدلی و همراهی خوب مردم بودیم که بسیار زبازند بود. ملت ایران ثابت کرد هر کجا که پای منافع ملی در میان باشد و پای آب و خاک ایران به میان آید، صرف‌نظر از کلاه‌های قبلی یا اینکه فارغ از کدام جناح، حزب و مذهب هستیم، همه متحد می‌شویم و از آب و خاک میهن دفاع کرده و جانمان را فدای وطن می‌کنیم.